

det er blevet flaaet ihjel, at det derved er udelukket; thi det kan bruges paa mangfoldige andre Maader i Husholdningen, det kan bruges til Bagning og i det Hele til Madlavning; det kan ogsaa, saa længe det har Farven som i Thykland, bruges til Smørrebrød. Vel er dette Noget, som Thyerne ikke skatte saa høit som vi, men i Nordthykland bruges det dog for en Del. Jeg anfører dette, fordi der muligvis ogsaa for Udvalget derved gives en Udvei, hvis vi ikke, som jeg kunde ønske det, gaa til Forbud mod Indblanding af Smør; man kunde da indskrænke sig til kun at tillade Indblanding af et overordentlig lille Kvantum af Smør. Nu vil jeg her strax tillade mig at sige, at saa længe det ikke er modbevist af Videnskaben — jeg skal gjerne høre mig, hvis der skulde fremkomme noget Andet fra vor berømte Forsøgsmand, Fjord; men saa længe dette ikke er Tilfældet, skal det staa fast, at det, der indeholder ikke blot den bedste og sundeste Spise, men ogsaa det meste Fedtindhold og det, der giver den største Næringsværdi, er Natursmørret. Derefter følger Fedt, og saa kommer Tælle eller Talg. I den Rækkeorden maa disse Stoffer staa som næringsgivende Stoffer, i denne Rækkeorden er det, de tilføre det menneskelige Legeme Fedtstoffer i denne Form. Men Tællen eller Talgen ere Grundstoffer i Margarinen, og det at der kommer en lille Smule Smør til, vil ikke give det mere eller bedre Næringsværdi. Jeg vil altsaa tillade mig at paastaa, at der ikke gjøres nogen Uret lige overfor Arbejderne ved, at man siger til Arbejderne: Nøies med det, som I have spist, for denne Kunstfabrikation fandt Sted, nøies med Fedt. Det er blevet udtalt her — jeg tror af det ærede Medlem for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Dalsgaard) — at der ikke deri kan ses noget Stødende mod Ambitionen, at man spiser et Stof, der er hvidt, nemlig Fedt; jeg synes heller ikke, der er Noget dert, der kan støde Ambitionen, man spiser jo Noget, der er graat, det er Gaasfedt, det ser endnu værre ud. Jeg vil tillade mig at hævde, at skal Sligt drages ind under Ambition, saa hører det da i hvert Fald til den falske Ambition. Jeg tror ikke, det har saa overordentlig Vægt, som det her er fremdraget, og det er vist Ingens Hensigt at ville fornærme Arbejderklassen; men jeg tror, man skal hævde hvad der er faktisk, nemlig at der bydes større Næringsværdi gennem det gamle, velkendte Fedt end igennem det nye Produkt, Kunstsmørret. Jeg vil endvidere blot tilføje, at det er min Overbevisning, at Opfindelserne paa dette Omraade endnu ere

i deres Barndom; der vil komme og er allerede kommet nye Stoffer, saa det vil være meget vanskeligt, som Landmandsstandspunktet ønsker det, at knuse Kunstsmørret i den Forstand, som her har været paa Tale. Jeg tror, der bestandig vil komme nye Stoffer frem, maaske bedre og bedre, og der er allerede kommet nye, men jeg vil ikke trætte denne Forsamling, hverken med Analyser eller med Beskrivelser deraf. Det er jo ikke aktuelt. Jeg vil dog blot til Forklaring af, hvad jeg sagde forleden Dag tilføje, at selv i det daarligste Natursmør er der i Sammenligning med de andre Stoffer det rigeste Fedtindhold. Dermed være ikke sagt, at man skal anbefale som passende til Smørrebrød eller til Brød at bruge daarligt Natursmør enten indført eller herhjemme fra; det er ikke paa nogen Maade min Mening: Hver Ting til sit Brug. Det vil nok finde sin Anvendelse Altjammen; det har det fundet, og det vil det kunne finde. Det vil kunne indblandes paa mangfoldige Maader, saa at det allerimpleste og daarligste Smør ogsaa undertiden kan komme med ved Næringsstoffernes Behandling. Man kan bruge overordentlig daarligt Natursmør ved visse Behandlinger af Fisk. Det skal jeg imidlertid ikke komme ind paa. Jeg skal blot endnu tilføje, at mit Standpunkt efter at have hørt paa disse Dages Forhandlinger, er det, at vi af § 6 skulle se at redde det mest mulige for Landbruget, helst se helt at udelukke Anvendelsen af Smør i Kunstsmørret, men i ethvert Fald sætte den ned til et Minimum. Med Hensyn til Farven i § 7 skal jeg ønske et Forbud mod Farvning af Kunstsmør. Det vil da fremtræde som, hvad det er, og Kunstsmørret vil ikke derved blive udelukket, hvad jeg tror tilstrækkelig tydeligt at have paavist fra mit Standpunkt. Til Slutning skal jeg kun rette denne Appel til det ærede Udvalg, som vel vil blive nedsat, at de grundigt undersøge Forholdene i Holland, og jeg tror da, at det vil vise sig, at de hollandske Landbrugere have baaret sig saaledes ad, at de nu fortryder det. Jeg vil ligeledes henstille, at Udvalget ogsaa vil indhente yderligere Erfaringer fra Thykland, og at man sluttelig, som jeg antydede, vil gaa til Forsøgslaboratoriet, om jeg end ikke tror, at man der saa hurtigt kan faae et Resultat, og mulig vilde det ogsaa være heldigt, om man henvendte sig til Sundhedskollegiet her. Det var jo da muligt, at man kom til et andet Resultat, end det man efter Regjeringens Fremstilling kom til paa Rigsdagen i Berlin, nemlig, at Kunstsmørret skulde være et sundt og usadeligt Stof;